

28.8.2009

Sisäasiainministeriö
Maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

SISÄASIAINMINISTERIÖ

02.09.2009

INRIKESMINISTERIET

Lausuntopyyntöne 14.8.2009 SM048:00/2009

Lausunto

Asiakirjojen mukaan laki ulkomaalaislain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa. Hallituksen esityksessä mainitut lakimuutokset ovat sellaisia, ettei niiden voimaantuloa ole syytä lykätä.

Hallituksen esitys koskettaa suoranaisesti lähinnä poliisin, rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston toimintaa.

Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta turvapaikanhakuprosessin suurimmat ongelmat koskevat alaikäisiä, ilman vanhempia Suomeen saapuvia turvapaikanhakijoita, perheen yhdistämisiä ja kasvattilapsia.

Vaikka po. hallituksen esitys on tarkoitus saattaa voimaan ensi tilassa, niin jatkossa mm. jäljempänä mainittuihin seikkoihin tulisi kiinnittää huomiota ulkomaalaislakia ja sen muutostarpeita tarkasteltaessa.

Ilman huoltajaa turvapaikkaa hakevat alaikäiset ovat erityinen ongelma lastensuojelulliselta kannalta ja tämä tulisi ottaa huomioon myös ulkomaalaislaissa tai sen pohjalta annettavissa säännöksissä ja ohjeissa. Tilanteissa, joissa alaikäisiä lapsia lähetetään ns. ankkurilapsiksi Suomeen, tulisi harkita, onko perheen yhdistämiseen lapsen edun kannalta painavia syitä, sillä monesti lapsi ja perheen yhdistämisen perusteella Suomeen muuttanut muu perhe ei tänne saavuttuaan muuta enää yhteen asumaan. Jo itsenäistynyt teini-ikäinen ei enää välttämättä sopeudu asumaan yhdessä muun perheensä kanssa.

Tulisi harkita olisiko tarkoituksenmukaista/mahdollista määritellä laissa erikseen oleskeluluvan myöntämisen edellytykset lapsille/nuorille, joiden vanhemmat ovat kuolleet sekä lapsille/nuorille, joiden vanhemmat ovat jääneet kotimaahan ja mahdollisesti odottavat perheen yhdistämistä, koska tilanne näillä on tosiasiallisesti erilainen. Olisiko mahdollista antaa tilapäinen oleskelulupa niissä tilanteissa, joissa nuoren vanhemmat ovat jääneet kotimaahan ja edellyttää, että mahdollinen perheen yhdistäminen tapahtuu kotimaan suuntaan sitten, kun kotimaan tilanne sen sallii.

Kasvattilasten kohdalla esityksessä mainitaan mm. termi "luotettava selvitys". Siitä, mitä tämä luotettava selvitys voisi olla, tulisi antaa tarkentavat säännökset tai ohjeet. Pelkkä termin lisäys lakiin ei välttämättä tuo muutosta nykykäytäntöön, jossa asianomaisten oma kertomus on ollut riittävä selvitys.

28.8.2009

10040-2009

Silloin, kun oleskeluluvan myöntäminen edellyttää toimeentuloedellytysten selvittämistä, niin edellytyksiä selvitetessä olisi tarpeen kiinnittää huomiota mahdollisen työnantajan taustoihin, niin ettei työnantaja voisi toistuvasti menetellä siten, että lyhyen työssäolojakson jälkeen Suomeen muuttanut työntekijä irtisanotaan/irtisanoutuu ja tilalle palkataan uusi maahan muuttava työntekijä.

Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi

Riitta Liuksa
vs. peruspalvelujohtaja

Liisi Teräväinen
lakimies